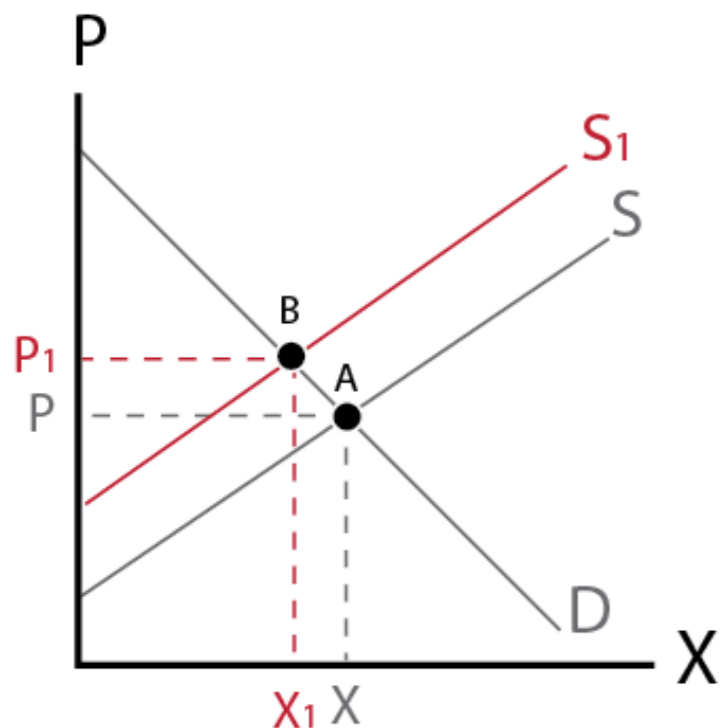

שאלה 1

גורמים היכולים להקטין את ההיצע:

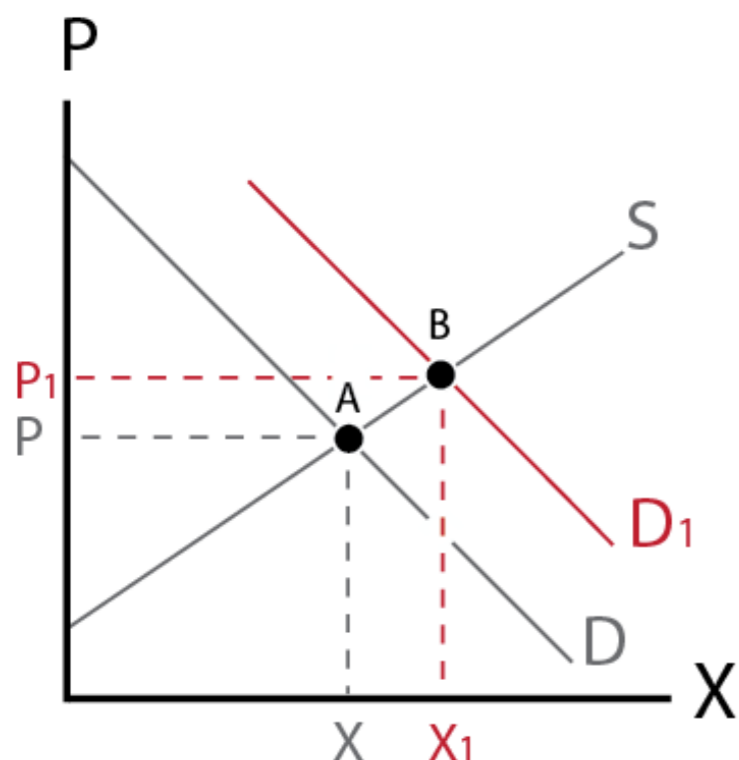
1. ירידה בכמות היצרנים בענף
2. גידול בעלויות הייצור
3. הרעה טכנולוגית

תשובות 2, 3 ו-5 מתארות גידול בעלויות הייצור.
תשובה 4 מתארת ירידה בכמות היצרנים בענף.

כל התשובות נכונות (תשובה 1)

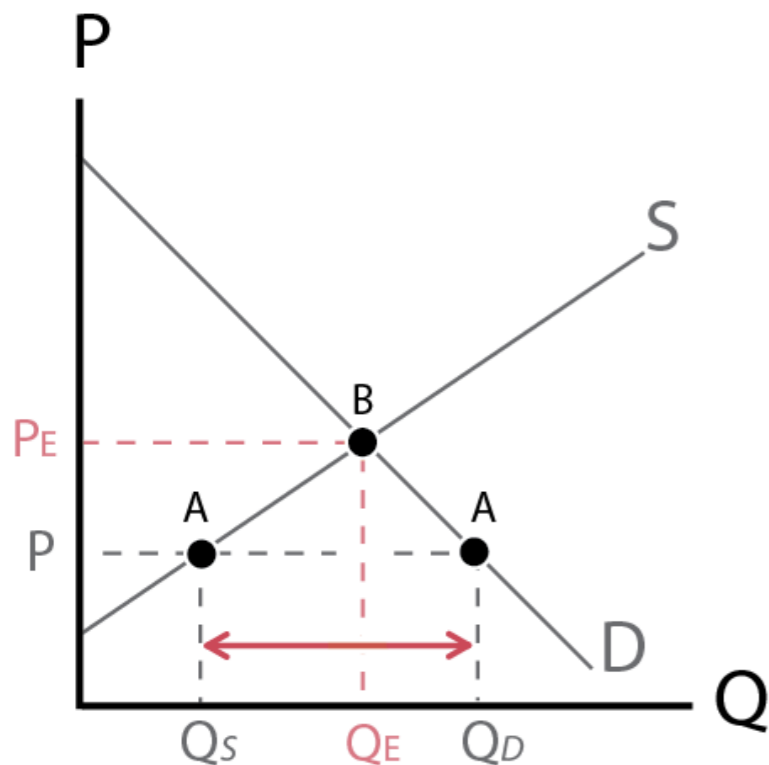
שאלה 2

מתוך כל האפשרויות רק חשש מפני מחסור עתידי יגרום לגידול בביקוש (תשובה 5). תשובה 1 שגויה שכן ירידה במחיר המוצר לא תזיז את עקומת הביקוש היות ושינוי במחיר המוצר הוא שינוי "על" ולא "של" עקומת הביקוש. יתר התשובות מתארות גורמים שישפיעו על ההיצע.

שינויים בעלויות הקבועות לא ישפיעו על ההיצע הענפי וכך גם פרסום מחקר הגורס כי מרגרינה מזיקה לבריאות (ישפיע על הביקוש)

שאלה 4

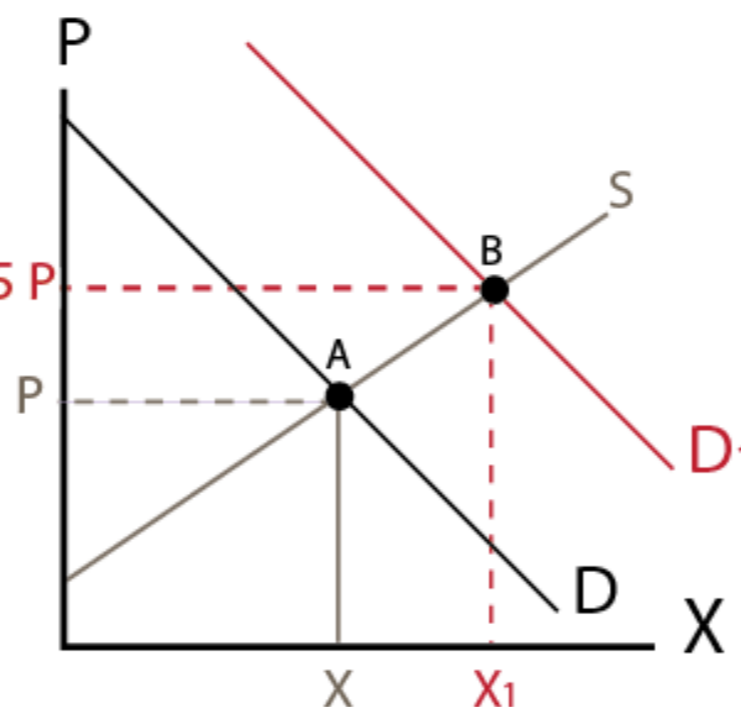
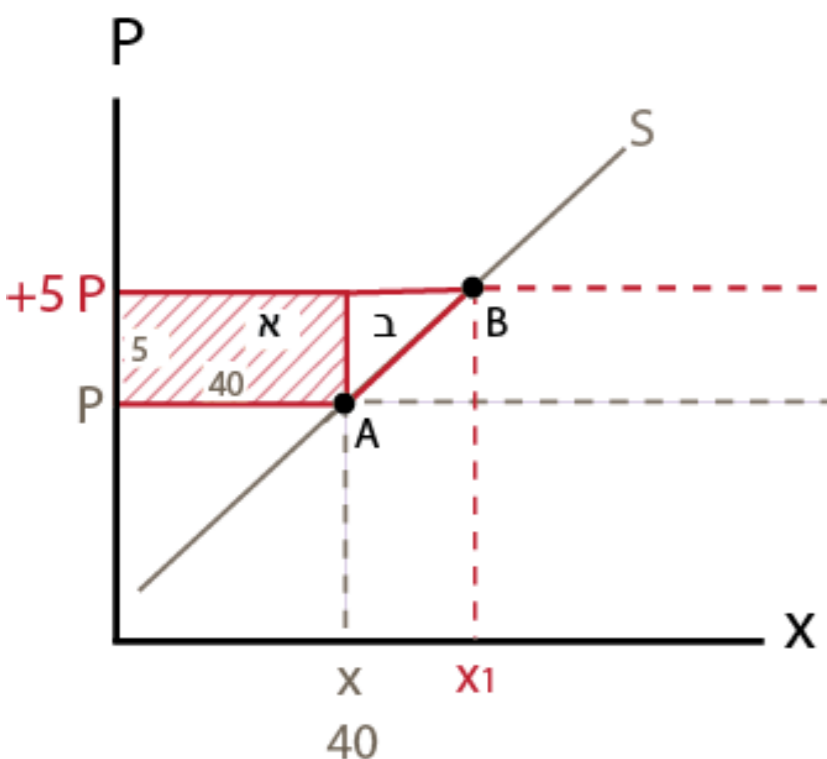

אם מחיר המוצר נמוך ממחיר שיווי המשקל, יוצר עודף ביקוש למוצר, כלומר הכמות שאנשים ירצו לקנות (Q_D) תהיה גדולה מהכמות שהיצרנים יהיו מעוניינים להציע (Q_S). התוצאה תהיה עליית מחיר המוצר שכן הצרכנים יתחרו אחד בשני על הזכות לקנות את המוצר, ויעלו את המחיר שהם מוכנים לשלם עבורו, עד אשר מחיר המוצר יגיע לשיווי המשקל הטבעי שלו.

שאלה 5

היצע היצרן הבודד

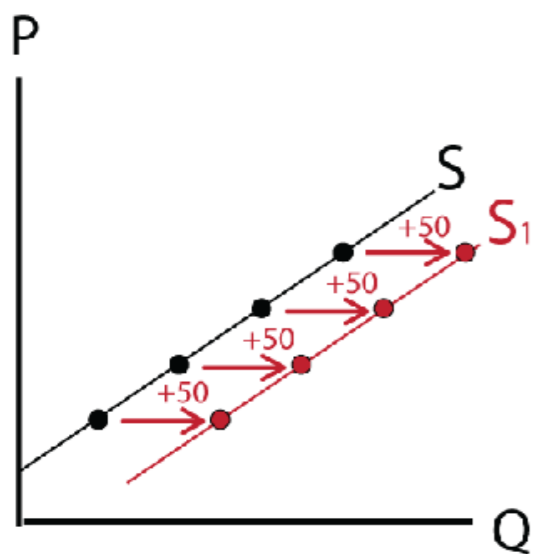
הביקוש וההיצע בענף

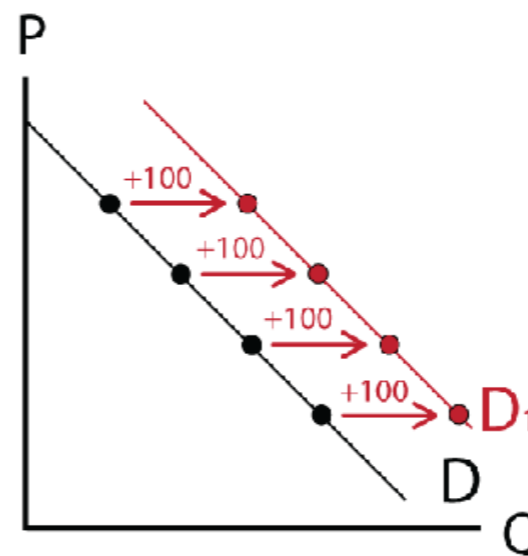
הביקוש למוצר בענף גדל ומעלה את מחיר המוצר ב-5 ש"ח. עליית מחיר המוצר ב-5 ש"ח, תגרום ליצרן לייצר יותר ורווחיו יגדלו. את הגידול ברווח ניתן לראות כצירוף השטחים א ו-ב בתרשים השמאלי. שטח המלבן א, הינו 200, רוחב 40 - הכמות המקורית, וגובה 5 - עליית המחיר. לכן ניתן לקבוע כי רווחי היצרן יגדלו ביותר מ-200 ש"ח.

שאלה 6 - ראו פתרון שאלה 7

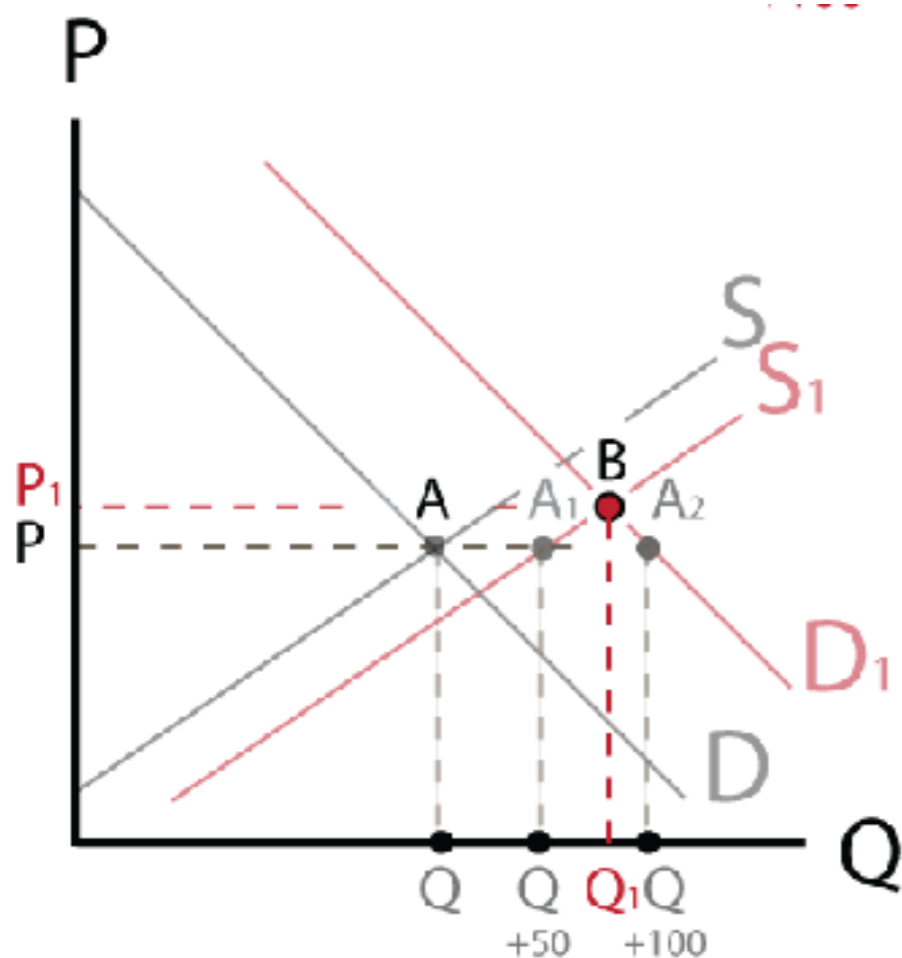
שאלה 7

נתון כי היצרנים מעוניינים לייצר 50 יחידות יותר בכל מחיר, לכן כל נקודה על עקומת ההיצע זזה 50 יחידות תפוקה ימינה

היות והמוצר נורמלי עלייה בהכנסת הצרכנים מגדילה את הביקוש. נתון כי הצרכנים מעוניינים לקנות 100 יחידות יותר בכל מחיר ומחיר, לכן נזיז את עקומת הביקוש 100 יחידות תפוקה ימינה

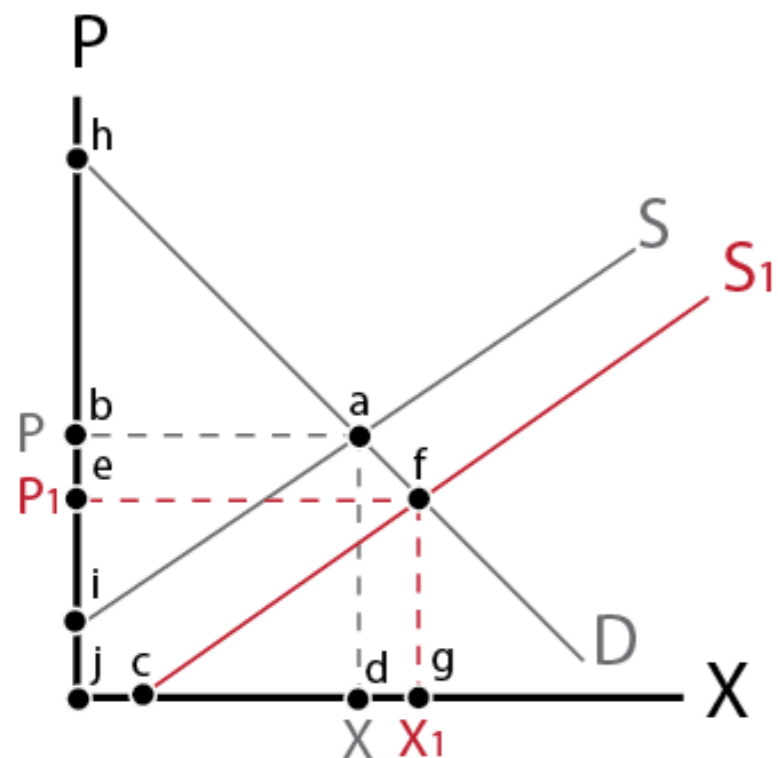
אם נצייר את שתי העקומות על אותה מערכת צירים, ואת תזוזתן, נוכל לקבוע בוודאות כי מחיר המוצר יעלה והכמות תגדל ביותר מ-50 אך בפחות מ-100 יחידות.

* על מנת לעשות זאת מדויק, יש לצייר נקודה מימין לנקי A מרחק 50 נקודות (נקי A₁) ולהעביר דרכה את עקומת ההיצע. לאחר מכן יש לצייר נקודה מימין לנקי A מרחק 100 נקודות (נקי A₂) ולהעביר דרכה את עקומת הביקוש. נקי שיווי המשקל תתקבל ב B, בין 50 ל 100 יחידות תפוקה מעל מצב המוצא.

שאלה 8 - חסר

(כדי לבדוק שצדקתם הציבו את הכמות שקיבלתם בשתי המשוואות ותראו שהמחיר שיוצא בכל אחת מהן זהה למחיר שחישבתם - זה האימות)

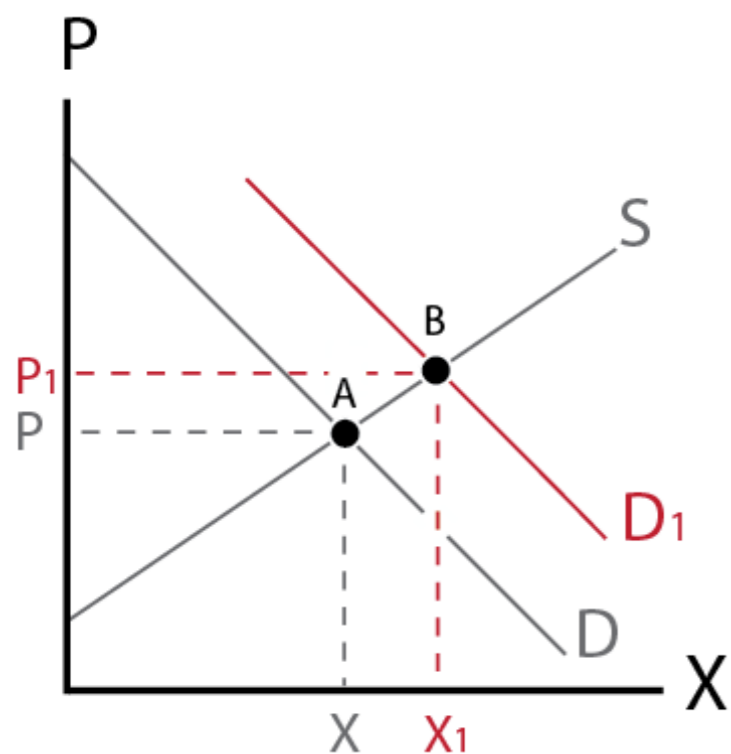
שאלה 9

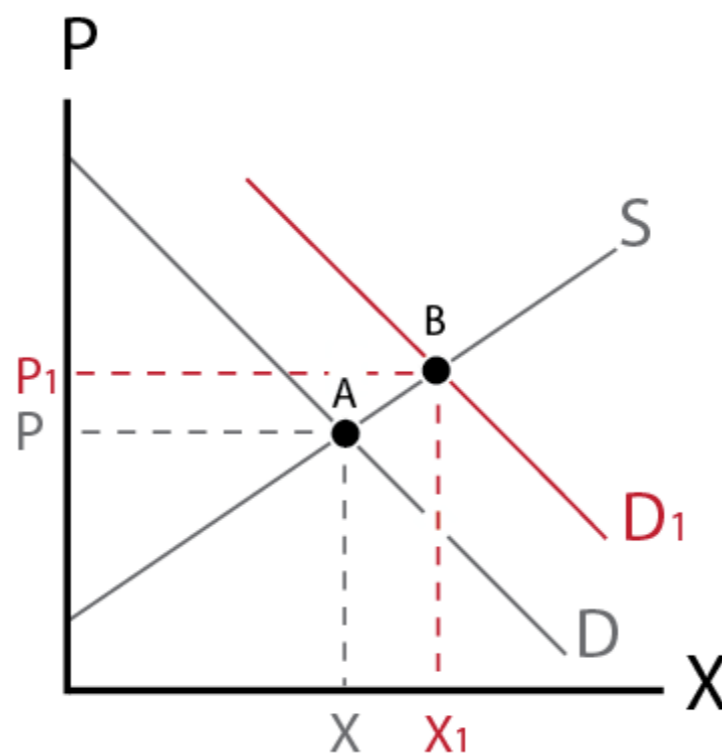
1. לא ניתן לקבוע מה יקרה לרווח (השטח bai לעומת $ejcf$)
2. לא ניתן לקבוע מה יקרה לפדיון (השטח $abjd$ לעומת $efjg$)
3. טענה נכונה. הצרכן יגדל (השטח hba לעומת hef)
4. לא ניתן לדעת מה יקרה להוצאות הייצור (השטח $aijd$ לעומת fcg)
5. טענה שגויה. עודף הצרכן יגדל בכל מקרה.

שאלה 10

גלידה

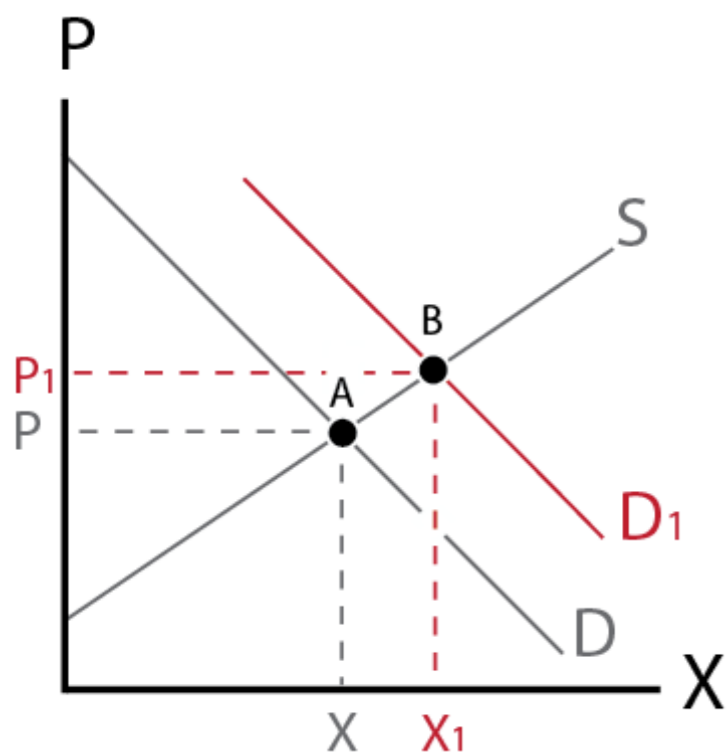

גביעי גלידה

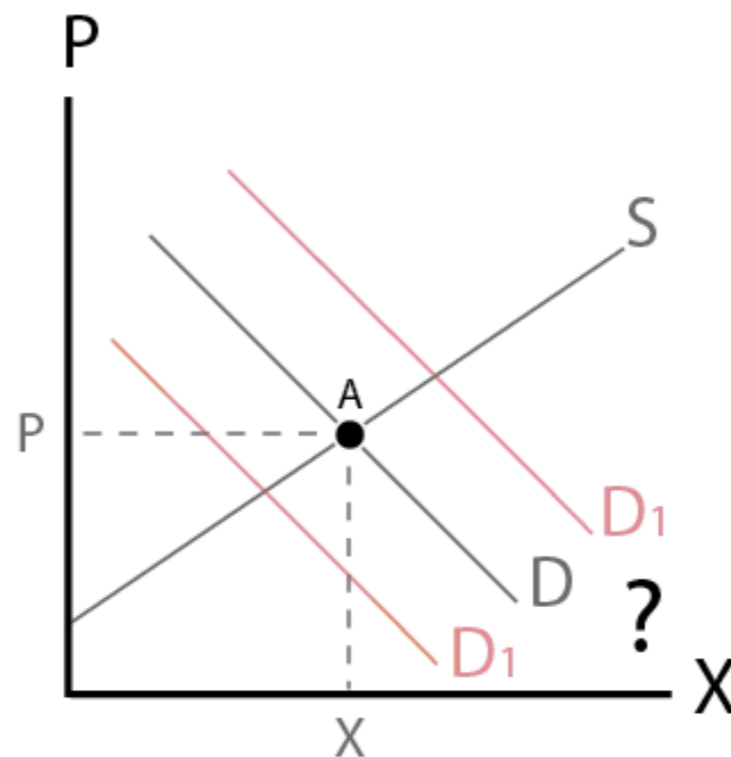

רווחי יצרני הגלידה יגדלו בוודאות עקב עליית הביקוש (תשובה 1 שגויה, תשובה 2 נכונה). ניתן לראות שהכמות הנרכשת של גלידה תגדל בוודאות (תשובה 5 שגויה). הביקוש לגביעי גלידה יגדל בעקבות עליית הביקוש לגלידה היות והמוצרים משלימים, כך שגידול בכמות הנרכשת של האחד תלווה בעליית הביקוש לשני. כתוצאה מכך רווחי יצרני גביעי הגלידה יגדלו (תשובה 3 שגויה).

גלידה

פרוזן יוגורט

לא ניתן לדעת מה יקרה לביקוש לפרוזן יוגורט, המוצר התחליפי, עקב עליית הביקוש לגלידה. ייתכן והביקוש לו יקטן שכן צרכני הגלידה ממעטים לרכוש אותו ורוכשים גלידה במקומו. ייתכן גם שהביקוש לפרוזן יוגורט יגדל היות וכתוצאה מהתייקרות הגלידה, תהיה זליגה של צרכנים לענף היוגורט, המהווה תחליף (תשובה 4 שגויה).

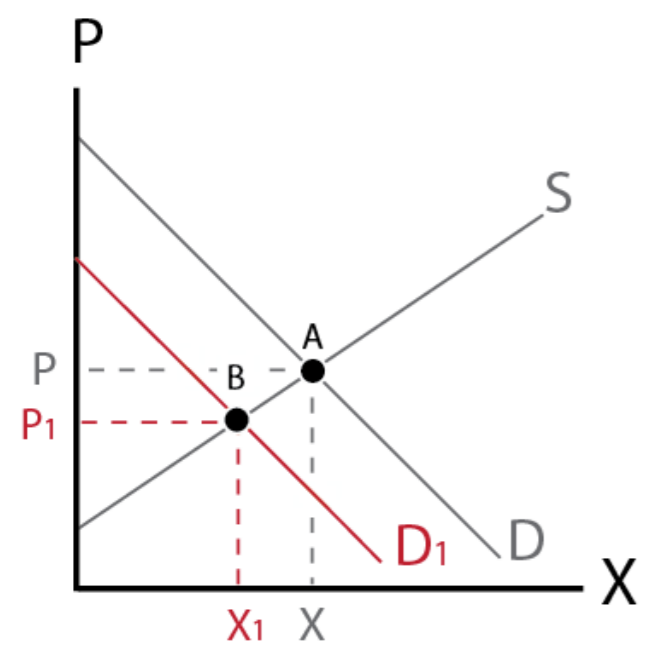
שאלה 11

חלק א

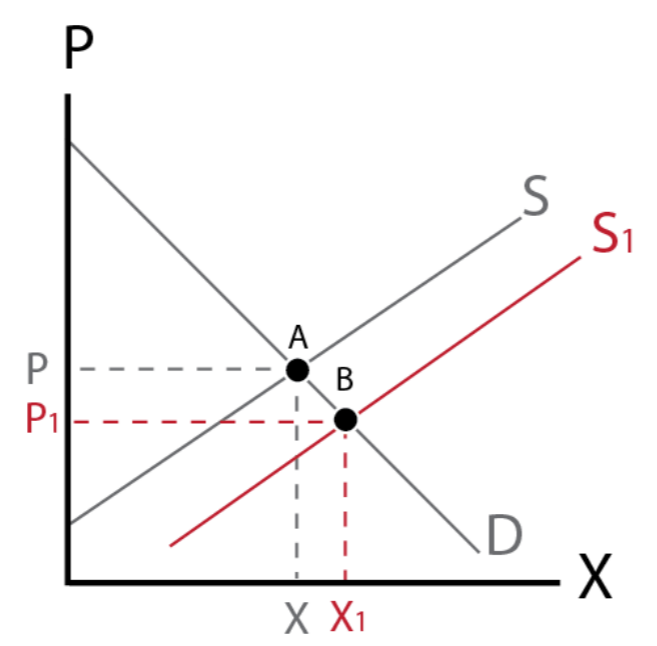
תשובה 1

תשובה נכונה. השיפור הטכנולוגי יגרור גידול בהיצע התה, הוזלה במחירו ולכן לגידול בביקוש ללימון. הביקוש לקפה יקטן כתוצאה מההוזלה מחיר התה לצרכן.

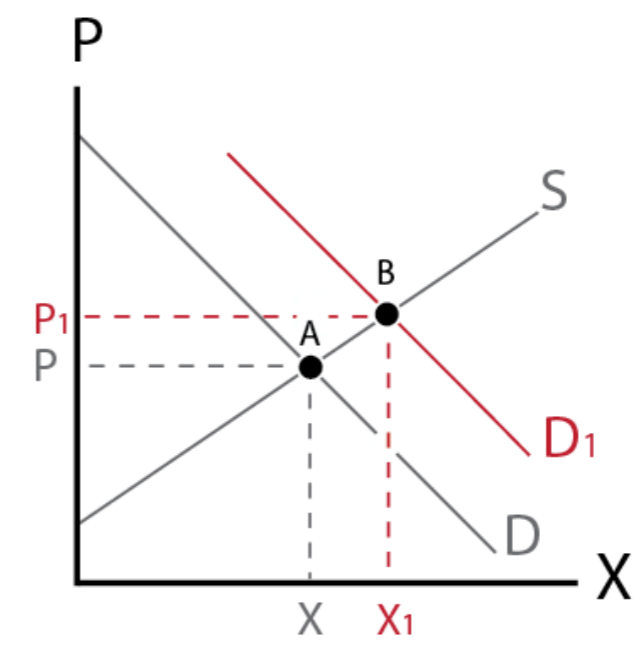
קפה

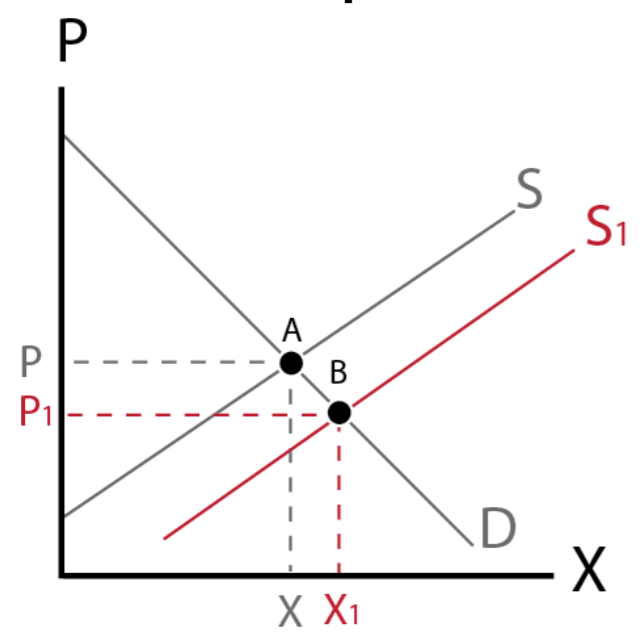
תה

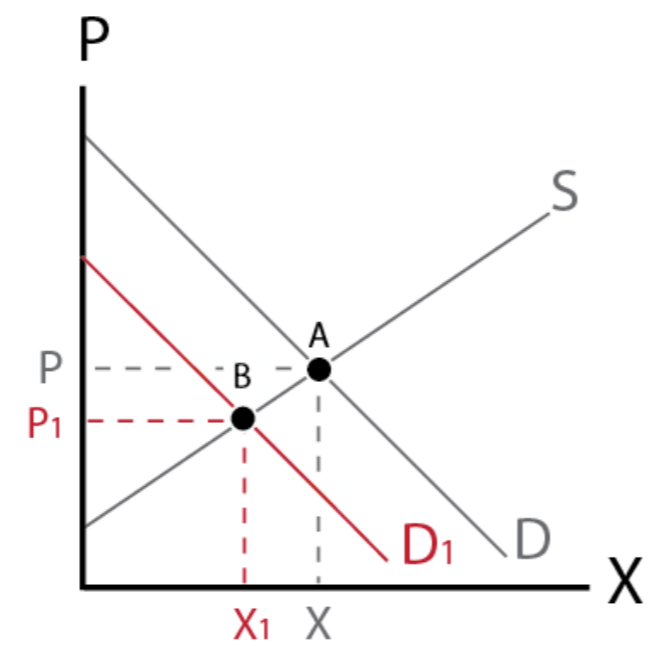
לימון

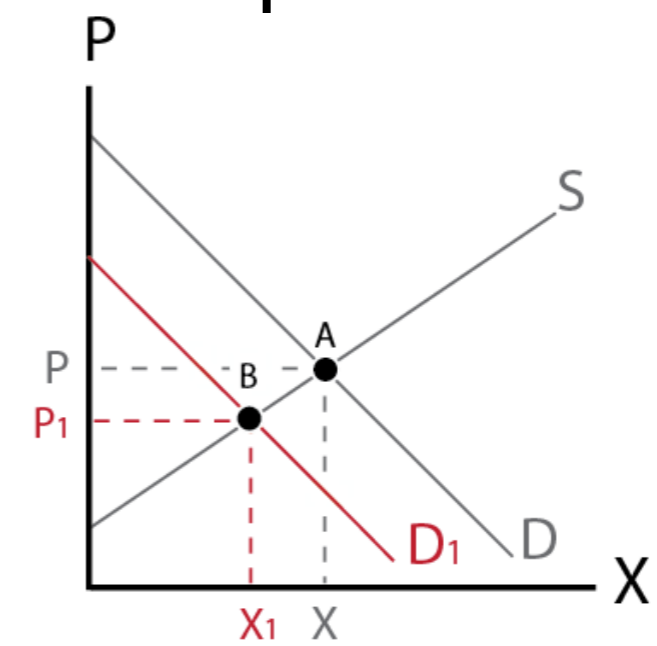
קפה

תה

לימון

תשובה 2

תשובה שגויה.

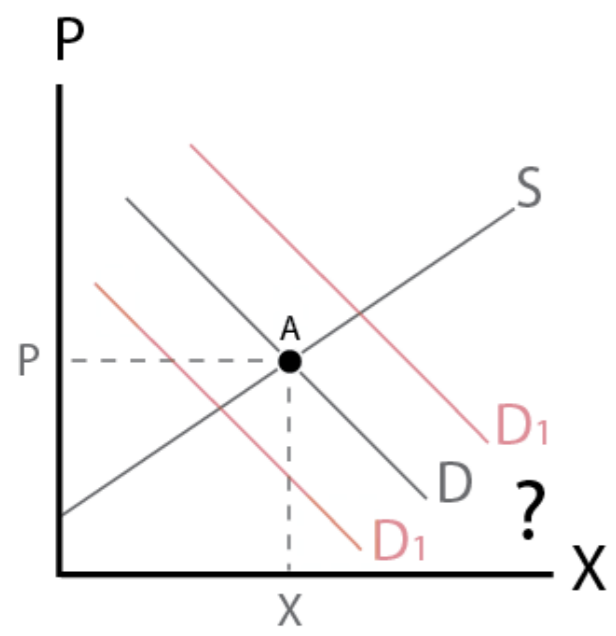
שאלה 11

חלק ב

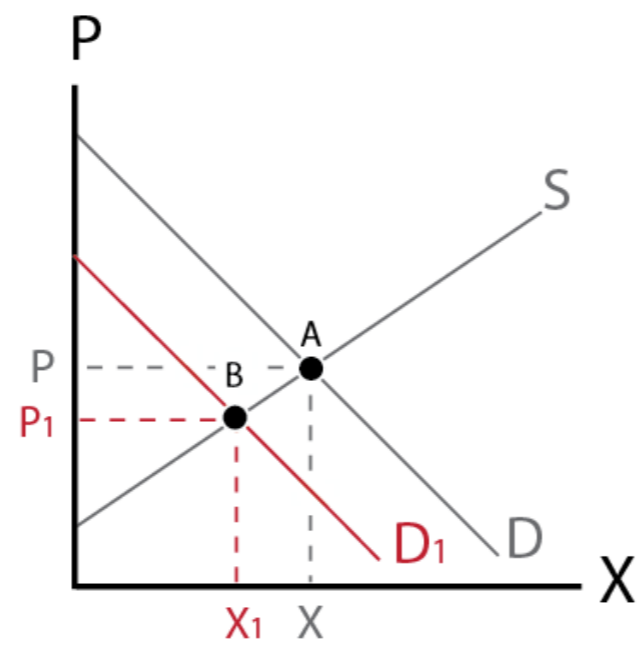
תשובה 3

תשובה שגויה.

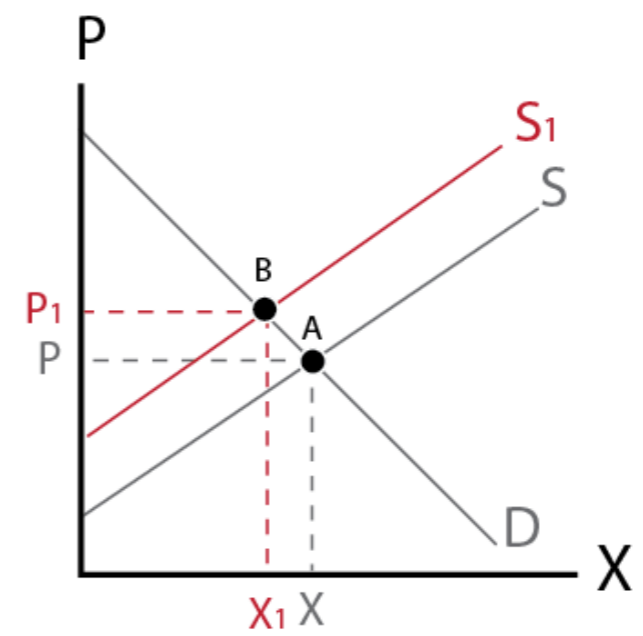
קפה

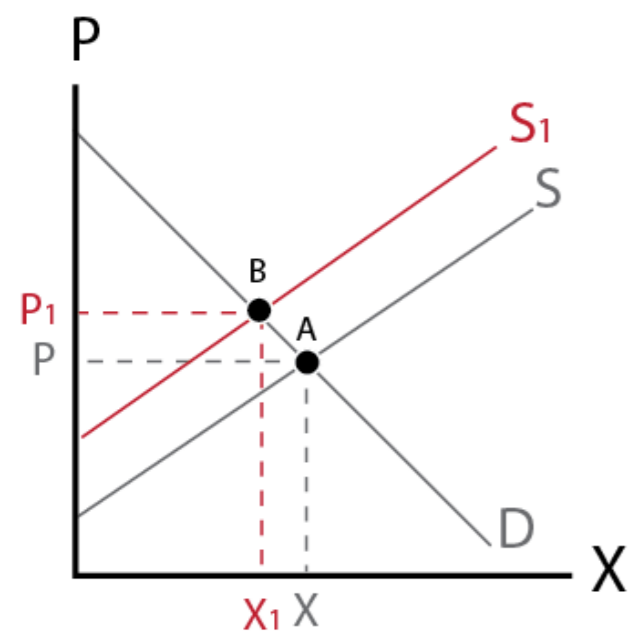
תה

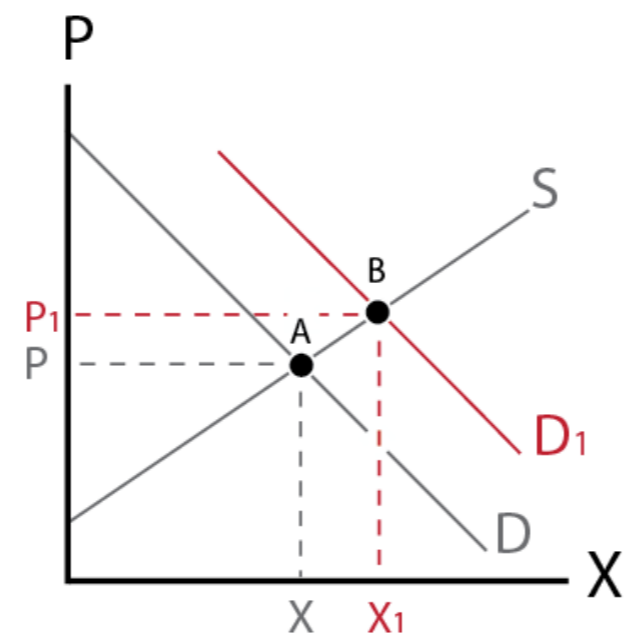
לימון

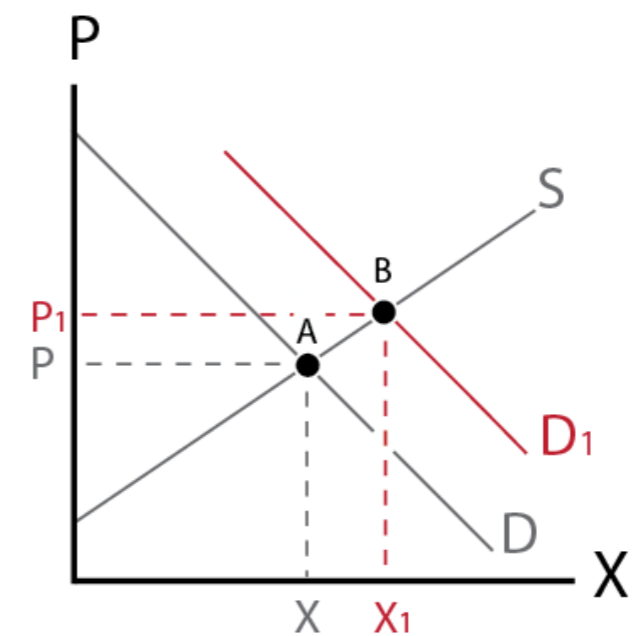
קפה

תה

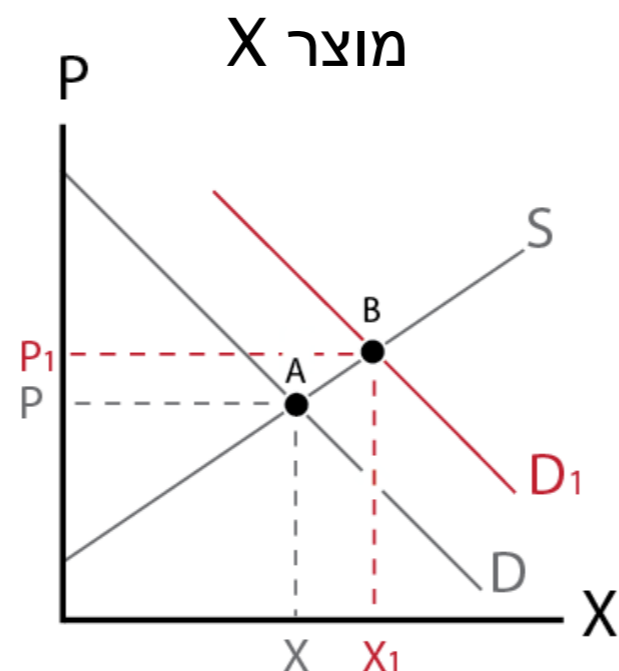
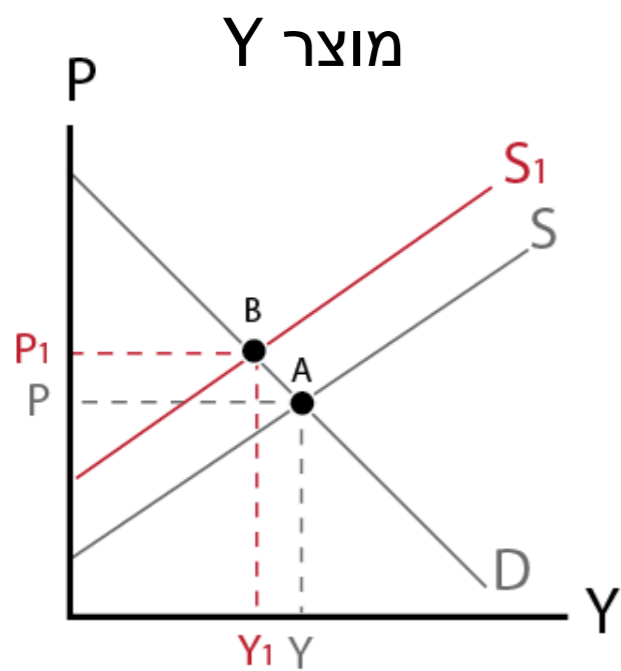
לימון

תשובה 4

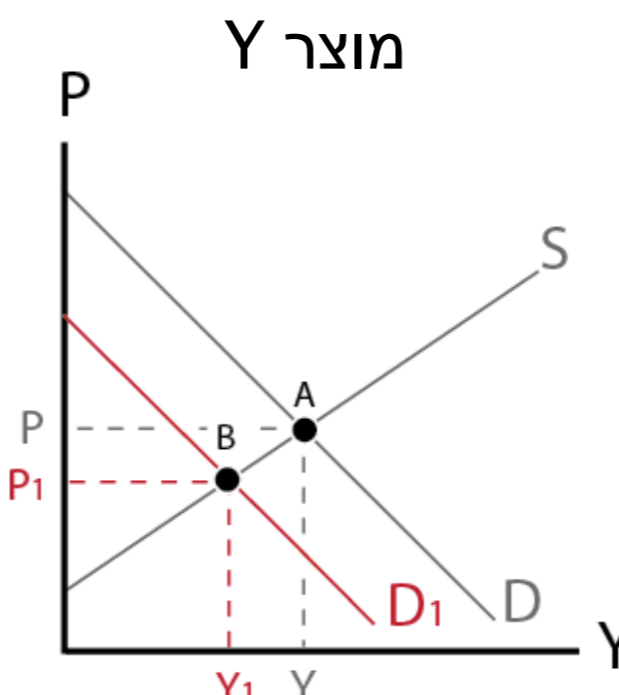
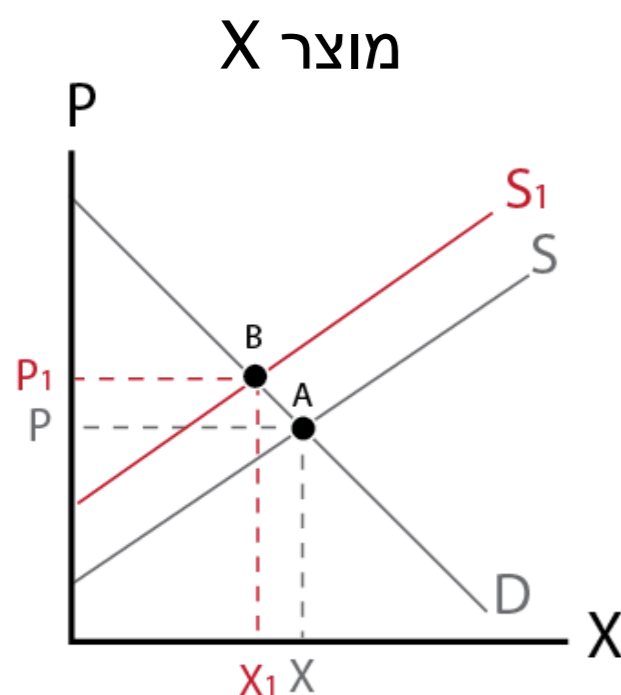
תשובה שגויה.

שאלה 12

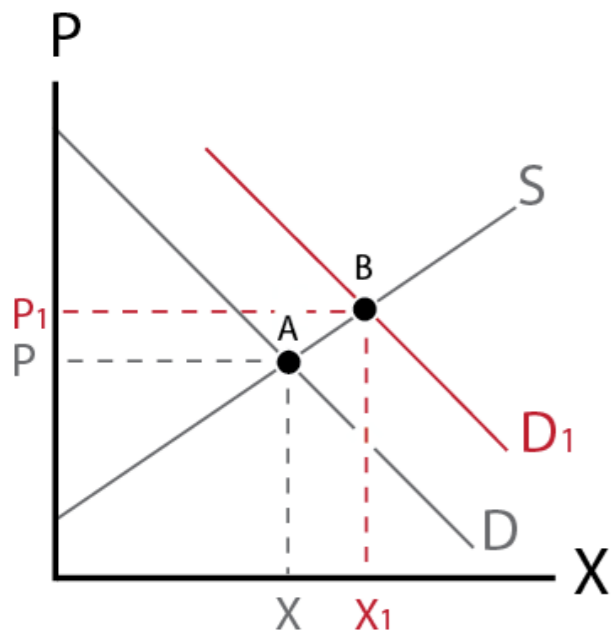
ירידת ההיצע של Y עקב הגידול בעלויות הייצור, גוררת עלייה במחירו. כתוצאה מכך, חלה עלייה בביקוש ל X, התחליפי לו. הוצאות הצרכנים על X יגדלו ולא ניתן לדעת מה יקרה להוצאותיהם על Y (תשובה 5 נכונה).

שאלה 13

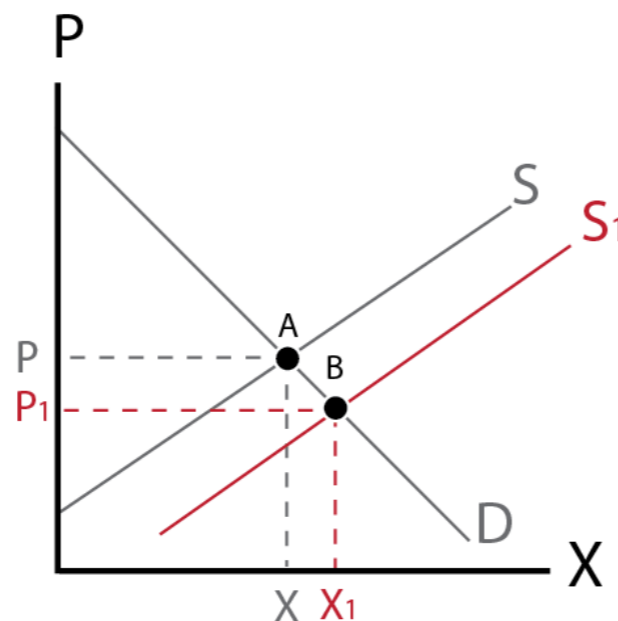
ירידת ההיצע של X עקב הגידול בעלויות הייצור, גוררת עלייה במחירו. כתוצאה מכך, חלה ירידה בביקוש ל Y, המשלים לו. הוצאות הצרכנים על Y יקטנו ולא ניתן לדעת מה יקרה להוצאותיהם על X (תשובה 3 נכונה).

שאלה 14

גידול בביקוש מגדיל את המחיר ואת הכמות

$P \uparrow$ $X \uparrow$

גידול בהיצע מגדיל את הכמות אך מקטין את המחיר

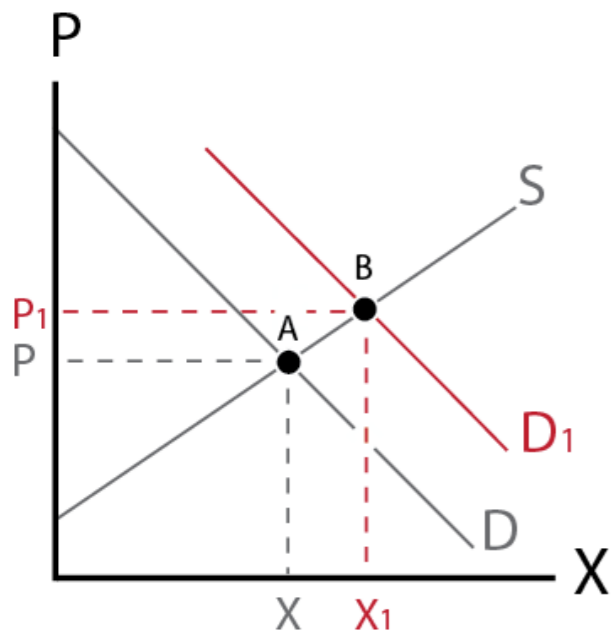
$P \downarrow$ $X \uparrow$

בתרחיש זה ישנם 2 שינויים המתרחשים סימולטנית, גידול בביקוש המלווה בגידול בהיצע. כאשר ישנם שני שינויים בו זמנית, בביקוש ובהיצע, אחד הפרמטרים, המחיר או הכמות, ישתנה באופן מובהק, בעוד לגבי השני לא נוכל לדעת כיצד ישתנה. בתרחישים אלו ציור גרף עשוי להטעות, לכן ניתן לעבוד בשיטה הבאה: ננתח מה יקרה למחיר ולכמות עבור כל אחת מהעקומות שזזו, בנפרד. לאחר מכן נסכום את שני השינויים כדי לראות מה קרה סך הכל.

$P ?$ $X \uparrow$

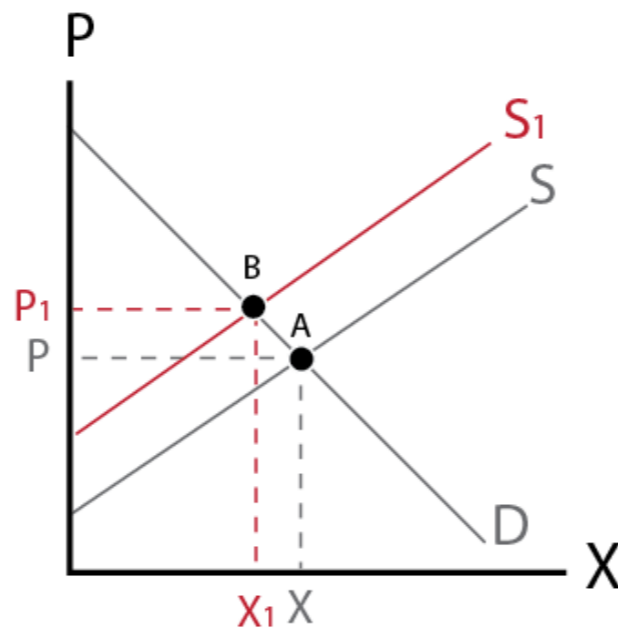
אם נחבר את שני השינויים נוכל לומר שהכמות גדלה בוודאות בעוד לגבי המחיר לא ניתן לומר כיצד ישתנה

שאלה 15

גידול בביקוש מגדיל את המחיר ואת הכמות

$P \uparrow$ $X \uparrow$

ירידה בהיצע תקטין את הכמות אך תעלה את המחיר

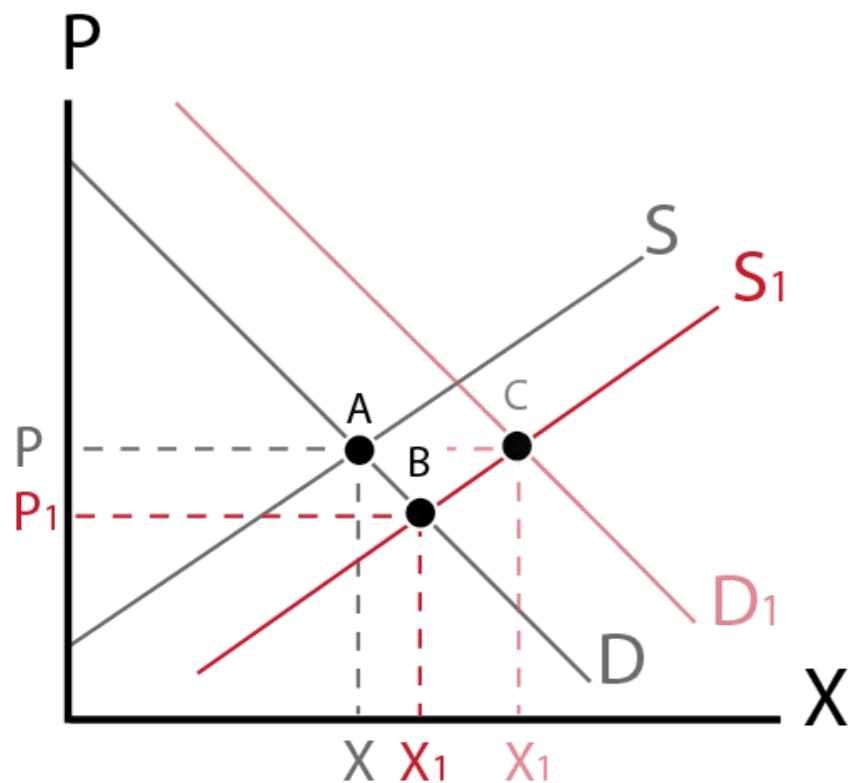
$P \uparrow$ $X \downarrow$

בתרחיש זה ישנם 2 שינויים המתרחשים סימולטנית, גידול בביקוש המלווה בגידול בהיצע. כאשר ישנם שני שינויים בו זמנית, בביקוש ובהיצע, אחד הפרמטרים, המחיר או הכמות, ישתנה באופן מובהק, בעוד לגבי השני לא נוכל לדעת כיצד ישתנה. בתרחישים אלו ציור גרף עשוי להטעות, לכן ניתן לעבוד בשיטה הבאה: ננתח מה יקרה למחיר ולכמות עבור כל אחת מהעקומות שזזו, בנפרד. לאחר מכן נסכום את שני השינויים כדי לראות מה קרה סך הכל.

$P \uparrow$ $X ?$

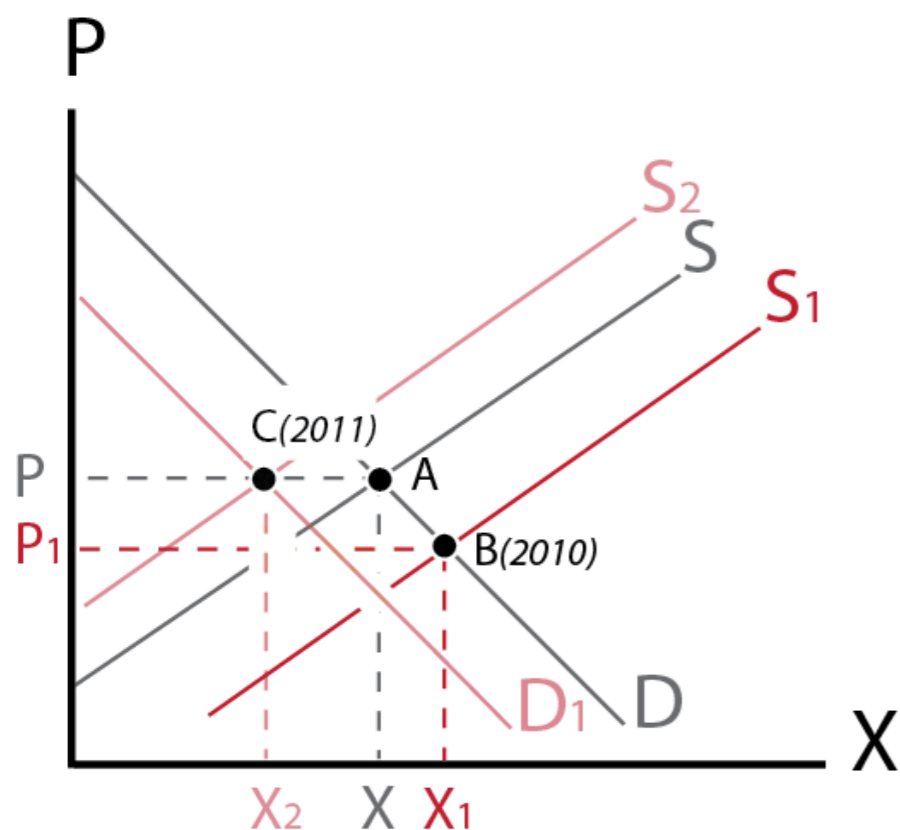
אם נחבר את שני השינויים נוכל לומר ש המחיר עלה בוודאות בעוד לגבי הכמות לא ניתן לומר כיצד תשתנה

שאלה 16

נתון שחל גידול בהיצע, וחלה ירידה בהכנסת הצרכנים. כמו כן נתון שבסופו של דבר מחיר המוצר נשאר ללא שינוי. עקב הגידול בהיצע מחיר המוצר היה אמור לרדת, לכן נסיק שהשינוי בהכנסת הצרכנים השפיע (על הביקוש) באופן שהעלה את מחיר המוצר, כך ששני השינויים יחדיו הותירו את המחיר ללא שינוי, כלומר הביקוש עלה כתוצאה מהירידה בהכנסת הצרכנים. ניתן לקבוע אם כך כי המוצר הוא בוודאי נחות.

שאלה 17

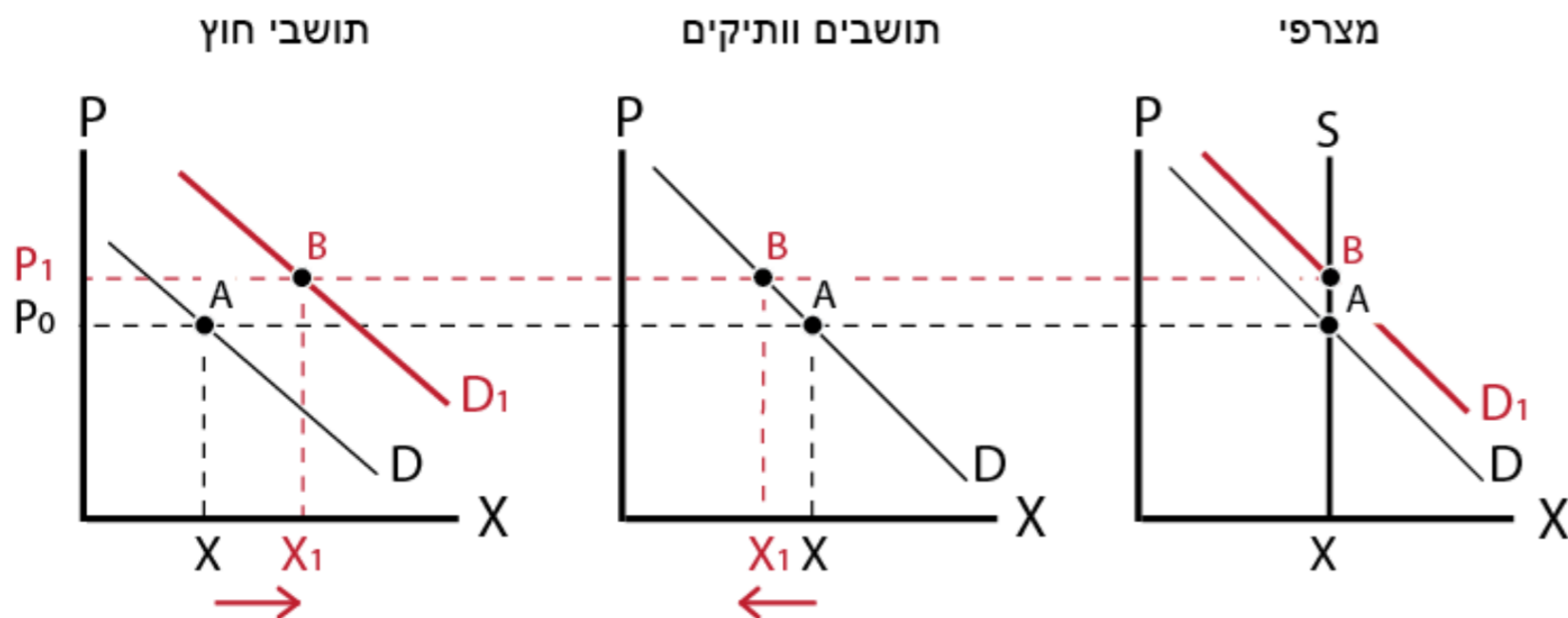
נקודה A היא מצב המוצר. הירידה בעלויות הייצור גרמה להיצע לגדול כך שנק' שיווי המשקל החדשה ב 2010 תהיה נק' B. ידוע כי בשנת 2011 קרה משהו שגרם למחיר לעלות חזרה לרמתו המקורית (בנק' A) אך נתון בנוסף כי הכמות קטנה ביחס לנק' A.

הדרך היחידה בה יכולנו להגיע לנק' המתוארת היא ע"י חיתוך של הביקוש וההיצע, כלומר נסיק שבוודאי קרה משהו שגרם להיצע לקטון ולביקוש לקטון במהלך 2011.

מבין כל האפשרויות המוצעות רק תשובה 3 מתארת מצב אפשרי ("ירידה בביקוש ועלייה בשכר העבודה).

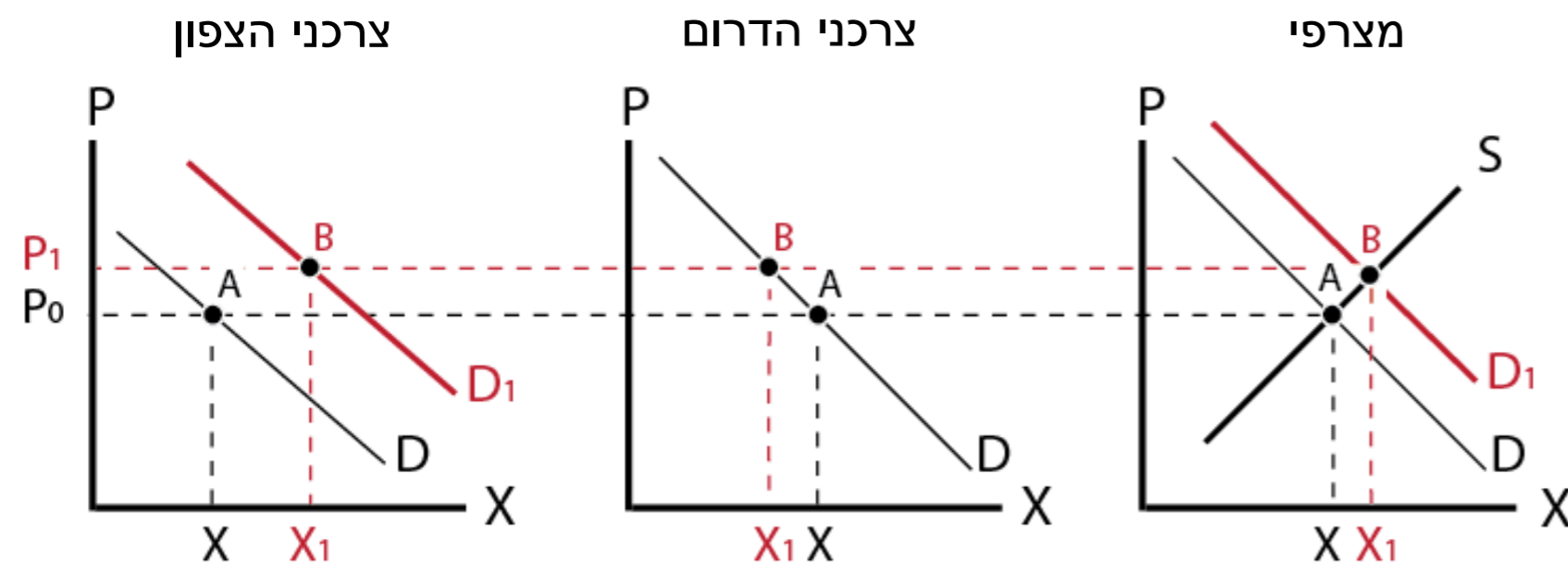
שאלה 18

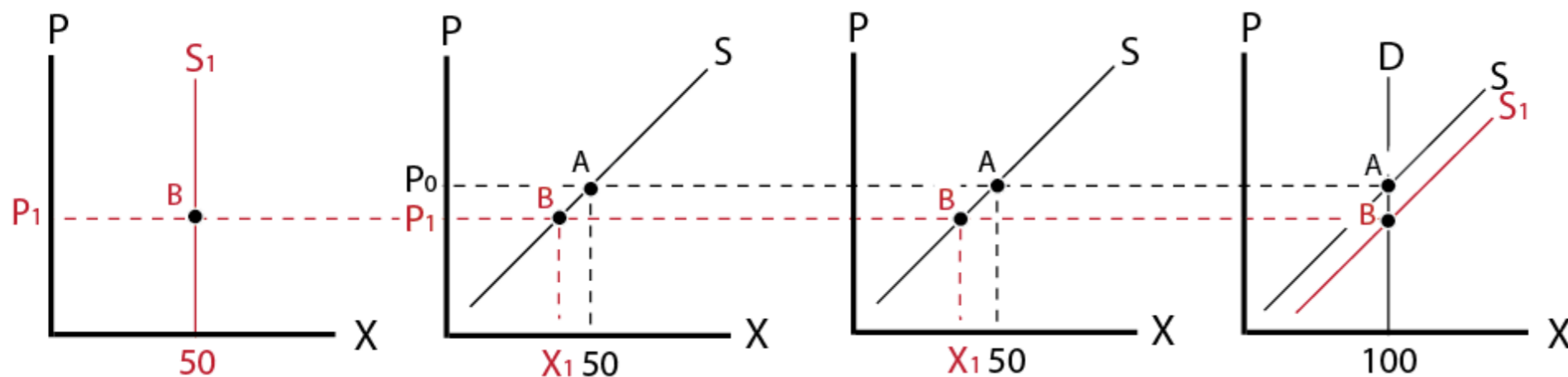
נתון שחל בעקבות הקלות המס שקיבלו תושבי החוץ הביקוש שלהם עלה. מחיר המוצר עלה, והכמות הנמכרת בענף לא השתנתה היות וההיצע קשיח לחלוטין. עליית המחיר הכמות הנקנית ע"י תושבים וותיקים קטנה. היות וההיצע קשיח לחלוטין ניתן לקבוע כי הכמות הנקנית ע"י תושבים וותיקים תקטן באותו גודל בו תגדל הכמות הנקנית ע"י תושבי חוץ, שכן סך הכל הכמות הנקנית בענף נותרה ללא שינוי. רווחי היצרנים יגדלו

שאלה 19

נתון שעבור צרכני הצפון המוצר הוא נחות ועבור צרכני הדרום הוא נייטרלי, לכן ירידה בהכנסת כל הצרכנים תגדיל את הביקוש של צרכני הצפון למוצר בעוד הביקוש של צרכני הדרום יישאר ללא שינוי. כתוצאה מכך הביקוש בענף כולו יגדל, הפדיון בענף יגדל, הוצאות צרכני הצפון יגדלו ולא ניתן לדעת מה יקרה להוצאות צרכני הדרום. (רק טענה ג' נכונה)

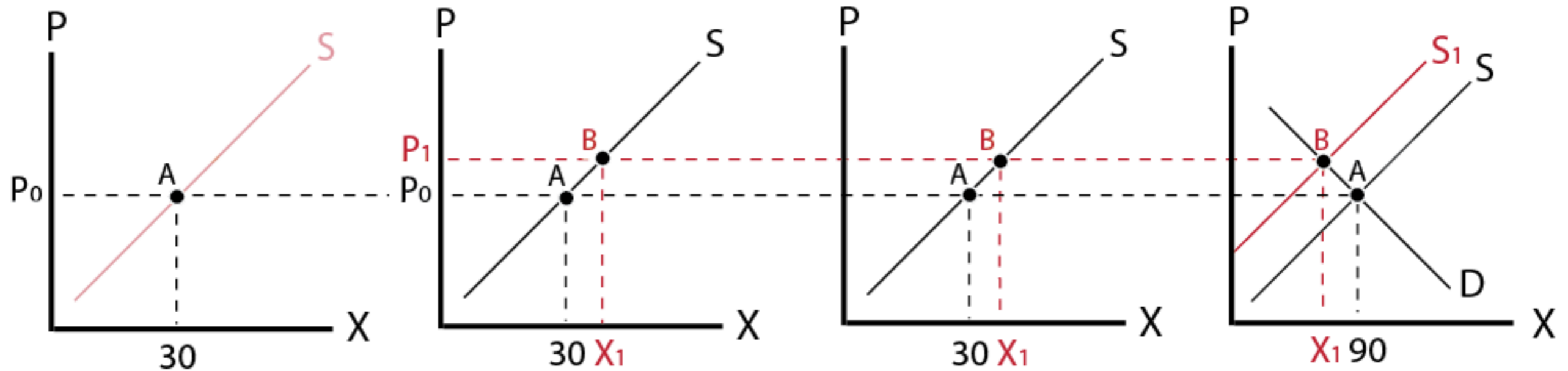
נתון כי במצב המוצא שתי קבוצות היצרנים, א' ו-ב' מייצרות 50 יחידות כל אחת, לכן נסיק כי סך הכמות המיוצרת בענף היא 100. כמו כן נתון כי הביקוש קשיח לחלוטין (הכמות לא משתנה כתוצאה משינויים בהיצע). כתוצאה מהצטרפות קבוצה ג' שמוכנה להציע 50 יחידות בכל מחיר ומחיר, ההיצע המצרפי מוסט ימינה (מרחק 50 יחידות). הכמות המיוצרת בענף לא משתנה היות והביקוש קשיח לחלוטין, כלומר הצרכנים לא צריכים יותר מ-100 יחידות. הגידול בהיצע המצרפי מוזיל את המחיר, וניתן לראות שעקב כך קבוצות א' ו-ב' מקטינות כל אחת את הכמות המיוצרת שלהן.

טענה א - נכון. מחיר המוצר אכן ירד, והכמות המיוצרת ע"י חברות א' ו-ב' תרד ב-50. ניתן לראות שטרם השינוי הכמות המיוצרת ע"י קבוצות א' ו-ב' הייתה 100. לאחר הצטרפותה של קבוצה ג' הכמות המיוצרת בענף נותרה 100. אנו יודעים שקבוצה ג' מייצרת 50 יחידות, לכן את 50 היחידות הנותרות מייצרות קבוצות א' ו-ב' יחדיו - כלומר, הכמות המיוצרת ע"י 2 קבוצות א' ו-ב' קטנה ב-50.

טענה ב - לא נכון. מחיר המוצר אכן ירד, אך לא ייתכן שאחת מקבוצות א' או ב' תפסיק לייצר. הסבר: נניח שקבוצה א' מפסיקה לייצר. ידוע שהכמות המיוצרת בענף כולו היא 100, ושהכמות המיוצרת ע"י קבוצה ג' היא 50. לכן במצב זה, יהיה על קבוצה ב' לייצר 50 יחידות (כדי להשלים לתפוקה של 100 בענף). ידוע בנוסף כי במצב המוצא ייצרה קבוצה ב' 50 יחידות, וכי עקומת ההיצע שלה עולה משמאל לימין. לכן, ירידת המחיר, תחייב אותה (קבוצה ב') לייצר פחות מ-50 יחידות - והדבר אינו מתיישב עם הכורח לייצר 50 יחידות כדי להשלים לתפוקה של 100 בענף.

טענה ג - לא נכון. רווחיהן של קבוצות א' ו-ב' אכן ירדו, אך ניתן לקבוע כי גם פדיון יקטן.

שאלה 21

במצב המוצא כל קבוצה מייצרת 30 יחידות, ויחדיו הן מייצרות 90 יחידות. לאחר מכן קבוצה ג' פורשת כך שההיצע המצרפי קטן. ניתן אם כך להסיק כי הכמות המיוצרת בענף קטנה מ-90. ניתן בנוסף לראות שכל אחת מהקבוצות הנותרות מגדילה את התפוקה, לכן כל אחת מהן מייצרת יותר מ-30 יחידות לאחר השינוי. כלומר, הכמות המיוצרת בענף חייבת להיות גדולה מ-60 אך קטנה מ-90.

2. טענה נכונה.

3. טענה שגויה.

4. טענה שגויה. אמנם כמות שיווי המשקל תקטן בפחות מ-30 יחידות (קטנה מ-90 לכמות הגדולה מ-60) אך ניתן לדעת שפדיון של שתי הקבוצות יעלה.

5. טענה שגויה. גמישות הביקוש גדולה מ-1 הפדיון בענף יקטן.